

1. Opening

De voorzitter, de heer Wout van den Berg (WB), opent de vergadering en heet iedereen welkom. Wout van den Berg heeft het in de openingstoespraak over de veranderende tijden. Hij zegt: als je de laatste regel van het bestuursverslag van het jaar 2022 leest, heb je al een aardig beeld hoe het de coöperatie is vergaan het afgelopen jaar. Er staat: “Een positief resultaat van ruim 10 miljoen, veruit het beste resultaat van de historie van Zeeuwind”.

Maar het historisch resultaat is geen gevolg van een gewijzigde strategie of een extra inspanning. Het resultaat is een gevolg van een balansverstoring van de energiemarkt, omdat Poetin zijn buurland Oekraïne binnenviel en de dreigende gastekorten hebben ook de prijs van de elektriciteit opgejaagd en daarmee ook de inkomsten uit duurzame bronnen als wind en zon. Ergens midden in het bestuursverslag wordt ook nog een tweede gevolg van de verstoorde energiemarkt genoemd. Dat gaat over het stilzetten van windmolens, om te voorkomen dat het net overbelast wordt tijdens een piek van zonne-energie. Het tijdelijk stilzetten van windmolens laat pijnlijk zien dat de energietransitie in een fase terecht is gekomen waar het niet langer gaat om het enkel duurzaam op te wekken. Opwek en gebruik van duurzame energie moeten beter op elkaar aansluiten, batterijen moeten energie bufferen en het elektriciteitsnet moet worden aangepast om al die verschillende energiestromen heen en weer te kunnen transporteren. Dat vraagt om inspanningen van de energieproducenten en de netbeheerder, maar zeker ook van de consumenten, die hun gedrag wellicht gaan aanpassen. In dat verband is Zeeuwind als ledencoöperatie een zeer geschikt middel om veranderingen van onderaf mogelijk te maken. Maar ook als middelgrote producent van duurzame energie kan zij een belangrijke rol spelen.

Met het financiële resultaat van 2022 kan Zeeuwind hier daadwerkelijk invulling aan geven. Het voorstel tot winstuitkering staat daarom vanavond ook op de agenda.

2. Mededelingen en aankondigingen

Geen mededelingen en aankondigingen.

3. Vaststelling van de notulen van de Algemene Ledenvergadering van 7 december 2022

Deze worden ongewijzigd vastgesteld.

4. Vaststellen Jaarrekening 2022 en bestuursverslag 2022

Directeur Teus Baars (TB) licht de jaarrekening 2022 en het bestuursverslag 2022 toe. Als teruggekeken wordt op het jaar 2022, was het wel een heel bijzonder jaar. Het was het jaar waarin de spanningen tussen Rusland en Oekraïne uitliepen op een gewapend conflict, met een enorme instabiliteit op energiemarkten. Dat was feitelijk gas, maar heeft zeker ook invloed gehad op de elektriciteitsprijzen. Dat heeft bij Zeeuwind geleid tot een uniek positief jaarresultaat. Echter de samenleving op zich heeft daar heel veel last van gehad.

Energiearmoede werd in één keer een actualiteit, waar de samenleving mee werd geconfronteerd. De waarschuwing over de kwetsbaarheid van het energiesysteem blijft nog wel actueel. De vraag is hoe gewerkt kan worden aan het energiesysteem van de toekomst.

In het bestuursverslag worden de leden meegenomen in de strategie, met welk plan is Zeeuwind van start gegaan, welke risico's hebben zich voorgedaan en hoe heeft zich dat vertaald in de ontwikkelingen.

Context:

In internationaal verband zijn klimaatdoelstellingen afgesproken, gericht op beperking van opwarming van de aarde als gevolg van CO₂ uitstoot. Dat zijn internationaal verbindende verdragen, die ook Nederland een bepaalde doelstelling opleggen ten aanzien van reductie CO₂

en het minder kwetsbaar worden van het energiesysteem t.a.v. de beschikbaarheid van fossiele brandstof.

De geopolitiek kwetsbaarheid is vorig jaar realiteit geworden. Vanaf medio 2021 werden de energiemarkten al instabieler. De gasprijzen stegen, de elektriciteitsprijzen stegen naar € 70,= à € 80,= per megawattuur.

Verder stegen de materiaalkosten in 2022 enorm. De turbineprijzen stegen ook heel snel. En natuurlijk rentestijgingen.

Strategische speerpunten

- Zeeuwind wil toe naar een meer integrale ontwikkeling. Het elektriciteitsnet wordt stevig benut en zit soms tegen het maximum aan. Als men bezig is met de ontwikkeling van een windpark of een zonnepark, moet er rekening mee worden gehouden of men het wel kwijt kan op het net. Dat wordt zo optimaal mogelijk gedaan. Wat er is aan infrastructuur wordt zo goed mogelijk benut.

- Afsluiten van langjarige stroomcontracten.

De prijs van energie is een stuk instabieler dan de afgelopen jaren, wat het lastiger maakt grote investeringen te doen, die Zeeuwind gewend is om te doen. Er is aandacht besteed om een stabiele basis neer te leggen.

- Reductie energiebehoefte door verduurzaming gebouwde omgeving.

- Stimuleren lokale betrokkenheid op de energiehuishouding

- Strategische samenwerking met netwerkorganisaties en partners.

Enkele Risico's

- Krapte op de arbeidsmarkt. Het is moeilijk de juiste mensen op de juiste plaats te krijgen. Dat remt de ontwikkeling en staat de snelheid van het ontwikkelen ook in de weg.

- Wettelijk afwegingskader voor ontwikkeling nieuwe windparken ontbreekt.

Ontwikkeling

- Kats/Oostzeedijk: onderaan de Zeelandbrug. Daar staan drie turbines, die volgend jaar worden vervangen door drie grotere, zwaardere turbines, die meer dan het dubbele opwekken van de huidige turbines.

Voor dit park is de financial close bereikt, de turbines zijn besteld. In samenwerking met King Fish is een particulier net gerealiseerd, met goedkeuring van ACM.

- Flexcontract Noordpolder, wordt samen geëxploiteerd met Gabri Hoek. Hier is met Stedin een flexcontract getekend. Voor Stedin is het belangrijk, dat met harde wind en veel zon, het net niet overbelast raakt. Als Zeeuwind als windpark iets wil terugschroeven, dan is het mogelijk om op de eilanden Tholen, Sint Philipsland, Schouwen-Duiveland eventueel wat extra zonneparken aan te sluiten. De situatie daar is nu zo, dat er zonnepanelen op daken van bedrijven liggen, die niet aangesloten kunnen worden, omdat ze er technisch niet meer bij kunnen. Voor elke megawatt die Zeeuwind terugschroeft (voor bepaalde momenten) kan er voor 8 megawatt aan zon worden bijgeplaatst.

- B2B stroomcontract: langjarig, vaste prijs

Van één van de turbines in het Sloegebied is de stroomproductie gekoppeld aan een afnemer, voor 8 jaar tegen een mooie vaste prijs. Dit type contracten wil men in de toekomst ook realiseren bij het park Oostzeedijk en in de toekomst bij het park Willem Annapolder. Daarmee wordt een stabiele basis onder de business case gelegd.

- Samenwerkingsovereenkomst warmtenet Dauwendaele

De overeenkomst is getekend door Zeeuwind met de gemeente Middelburg, NetVerder,

woningcorporatie Woongoed en Syntomer.

Door het gebruik van restwarmte is geen gasaansluiting meer nodig. Er wordt tegen een stabiele prijs warmte geleverd.

- Oprichting bewonerscollectief Hoek

In de Kanaalzone zitten bedrijven met een enorme restwarmte stroom. Dat kan natuurlijk benut worden. De bedrijven hebben voldoende restwarmte om alle particuliere woningen in de Kanaalzone te voorzien van warmte. Het bewonerscollectief Hoek wil in samenwerking met Zeeuwind de restwarmte benutten voor de verwarming van de woningen.

- Doorstart Energiek Zeeland (platform voor verduurzaming van particulier woningbezit) als onderdeel van Zeeuwind.

Inmiddels zijn er honderden woningen die worden voorzien van een energie advies.

- Invulling zonloket t.b.v. Provincie Zeeland.

Vanaf 2016 is Zeeuwind heel actief geworden met zon op bedrijfsdaken. Vanaf 2021 bemenst Zeeuwind voor de Provincie het zonloket.

- Gestaaft: eigen leveranciersactiviteiten, ontwikkeling vraagsturingsoftware.

Vanaf 2020 is Zeeuwind bezig geweest met Zeeuwse Stroom om te kijken naar de mogelijkheid de elektriciteit die opgewekt werd door de parken van Zeeuwind direct te verkopen aan afnemers. Er mag wel aan bedrijven geleverd worden, maar niet aan particulieren. Gezien de enorme stijging en volatiliteit van de elektriciteitsprijzen de afgelopen twee jaar zijn de risico's erg toegenomen en heeft Zeeuwind deze activiteit weer afgebouwd. Zeeuwind werkt nu aan contracten waarbij de levering van elektriciteit bij de grotere leveranciers blijft liggen.

Jaarrekening 2022

Directeur Teus Baars licht de cijfers toe. Energiek Zeeland is wel op de balans opgenomen, maar met bedrag 0.

Resultaten: aandeel in resultaat deelnemingen. Hierin is in mindering gebracht het negatieve resultaat dat voortkwam uit contract dat liep bij Zeeuwse Stroom (1,5 miljoen). Het negatieve resultaat van Zeeuwse stroom heeft alles te maken met één contract. In mei 2021 heeft Zeeuwse stroom de stroom ingekocht van windpark Willem Annapolder, voor € 60,= per megawattuur zoals die werkelijk wordt geproduceerd voor het hele jaar 2022. Dat is gelijk ook afgedekt in de markt, maar dan op basis van de gemiddelde uurproductie in een jaar. Aangezien de prijs per megawattuur enorm is gestegen in 2022 en 2022 een slecht windjaar was, is er een fors verlies ontstaan. Een harde leerschool.

Er is een goedkeurende verklaring voor de cijfers afgegeven door Moore DRV accountants. De Raad van Commissarissen heeft eveneens de cijfers goedgekeurd.

Vragen:

Gevraagd wordt hoeveel mensen er bij Zeeuwind zijn, die naast de directeur op dit niveau werken. Het personeel heeft allemaal hun eigen kwaliteiten. Voor cijfermatige- en risicobeheersing is Matthijs Geldof een collega van Teus Baars. Momenteel is Zeeuwind wel bezig met versterking voor de financiële kant. Vanaf 1 januari j.l. is een interim CFO in dienst bij Zeeuwind, in de persoon van Ruud van Helden.

Er wordt een consumentenvraag gesteld. De software ontwikkeling om vraagsturing in goede banen te leiden is gestopt, omdat er vanuit de markt voldoende aanbod is. Is er vertrouwen dat het met de marktpartijen in orde komt? Staan mensen daar niet huiverig tegenover?

Men wil er uiteindelijk naar toe dat mensen op slimme momenten energie gebruiken. Zeeuwind heeft er vertrouwen in dat er op dit moment partijen in de markt zijn, die dat op een goede manier stimuleren. Ook in combinatie met energiecontracten. In de praktijk is het heel lastig om mensen daarop in te laten spelen. Voor huishoudens die een elektrische boiler of een elektrische auto hebben, is het wel interessant om op te laden als de elektriciteit heel goedkoop is. Dit kun je ook terugzien in de dynamische energiecontracten die worden afgesloten.

Hoe staat Zeeuwind tegenover een stukje energieopslag? Dat zou de prijzen kunnen laten stabiliseren. De grootschalige opslag is zeker interessant. Daar is echter momenteel nog onvoldoende grip op. Er zijn nu twee externe partijen gecontacteerd, waarmee gekeken wordt waar opslag binnen de parken van Zeeuwind een rol zou kunnen spelen, waarbij duurzame energie gebufferd zou kunnen worden, zodat het op een later moment beschikbaar kan komen. Daarbij wil men niet het net destabiliseren. Zeeuwind wil op een stabiele manier een bijdrage leveren aan het systeem. Momenteel is Zeeuwind bezig met een pilotproject om te kijken of auto's van leden van Zeeuwind op slimme momenten geladen kunnen worden.

Zeeuwind verdient momenteel het geld met windenergie, terwijl men ook bezig is met allerlei innovatieve projecten. Zeeuwind verdient momenteel hoofdzakelijk het geld met windenergie en een klein beetje met zon. De vereniging zou eigenlijk tot stilstand komen als Zeeuwind zich gaat beperken tot wind en zon, omdat verdere uitbreidingsmogelijkheden daarin beperkt zijn. Zeeuwind heeft vanuit haar visie een belangrijke rol om mensen weer deel uit te laten maken van het energiesysteem. Waar liggen dan de verdienmodellen? Met de adviesdiensten kan een beweging in gang worden gezet, kostendekkend, die heel belangrijk is voor het energiesysteem in de toekomst.

Een vraag over de warmtenetten in Hoek en Middelburg. De warmte komt uit de industrie, o.a. bij Dow, wat een vervuילend bedrijf is. Wordt men niet afhankelijk van fossiele partijen, door deze bedrijven onderdeel te maken van het warmtenet voor de woningen? Dit is wel een punt van aandacht. Dauwendaele wordt ontwikkeld met de warmte die vrijkomt bij Eastman, sinds kort genaamd Synthomer. Men is bezig om daar een duurzame back up achter te plaatsen, zodat de afhankelijkheid beperkt is. Dow is voornemens een flink verduurzamingsproject door te gaan voeren, waarbij restwarmte wel onderdeel blijft van het proces. Maar Zeeuwind kijkt wel nadrukkelijk, stel dat de restwarmte niet van Dow afkomstig is, wat is dan de duurzame back up die daar kan worden opgesteld.

Is het mogelijk windenergie bijvoorbeeld op te slaan in de grote turbines?

Als het net overbelast dreigt te raken moet Zeeuwind heel veel geld betalen voor het feit dat zij elektriciteit produceert. Dan moeten de turbines worden stilgezet. Voor opslag van elektriciteit is een batterij nodig. Daarvoor wordt nu onderzoek gepleegd.

Wout van den Berg vraagt de leden in te stemmen met de jaarcijfers en het bestuursverslag. De ledenvergadering stemt hiermee in.

5. Voorstel winstbestemming

Teus Baars geeft een toelichting op de winstbestemming.

Het voorstel is de lijn van de afgelopen jaren voort te zetten en 10% van het netto resultaat aan de leden uit te betalen.

In de afgelopen jaren werd alle winst ingezet voor de doorontwikkeling van wind en zon. Het voorstel voor dit jaar is om 60% daarvoor in de reserve op te nemen en 30% beschikbaar te houden voor trajecten die bijdragen aan de energietransitie, maar waarvan bekend is dat het lastig is daar een hard verdienmodel uit te halen. De plannen hiervoor worden besproken met de Raad van Commissarissen.

Gevraagd wordt of de ledenvergadering kan instemmen met het voorstel tot winstbestemming. De vergadering stemt hiermee in.

6. Verslag van de Raad van Commissarissen over het gehouden toezicht

Wout van den Berg krijgt het woord.

Hij geeft mondeling een verslag van de Raad van Commissarissen. De Raad van Commissarissen bestaat uit de volgende mensen: Conny Paasse, Peter de Koeijer, Roel Clement en Wout van den Berg. De Raad van Commissarissen houdt toezicht en adviseert. In 2022 is daarvoor 6 maal vergaderd volgens schema en 4 x met de directeur, Teus Baars. Drie maal onderling en tweemaal tijdens de Algemene Ledenvergadering.

Daarnaast is er tweewekelijks overleg door de voorzitter van de RvC en de directeur.

Afgelopen jaar was een bijzonder jaar, hoge inkomsten, hoge prijzen.

De RvC gaat er altijd vanuit dat Zeeuwind een ledencoöperatie is met een ideële doelstelling en tevens een bedrijf wat geld moet verdienen om de doelstelling te kunnen bereiken.

De RvC heeft de jaarstukken goedgekeurd en daarmee haar rol over 2022 afgerond.

7. Herbenoeming Wout van den Berg

Peter de Koeijer krijgt het woord.

Wout van den Berg is aftredend als voorzitter van de RvC, maar hij is herkiesbaar. De commissarissen dragen hem unaniem voor.

De vergadering gaat akkoord met de herbenoeming van Wout van den Berg.

8. Décharge voor het gevoerde beleid en het gehouden toezicht hierop

Wout van den Berg vraagt de vergadering de RvC décharge te verlenen over het gehouden toezicht over het jaar 2022.

De vergadering verleent de RvC décharge over het gehouden toezicht over 2022.

9. Toelichting gang van zaken 2023

Teus Baars refereert aan de vorige ledenvergadering in december. Daar is nadrukkelijk stilgestaan bij de mogelijkheid om stroomcontracten aan particulieren te bieden. Het idee was toen, met de stroomprijzen die er toen waren, vaste prijzen aan te bieden met een flinke korting. In 2023 zijn de elektriciteitsprijzen heel snel gedaald, wat natuurlijk goed is voor de samenleving, maar dat het geven van korting eigenlijk al snel een oninteressant signaal maakt. Het alternatief is dynamische stroomcontracten. Een dynamisch stroomcontract biedt u de gelegenheid om als particulier mee te bewegen met de prijzen die per uur in rekening worden gebracht.

Het plan is om elektriciteit en gas te gaan leveren op basis van EPEX (dat is de uur basis van elektriciteit). Onderzocht wordt of Zeeuwind dat kan gaan faciliteren. Dat wil Zeeuwind gaan aanbieden aan kleinverbruik aansluitingen. Ook zal inzicht geboden worden in het energieverbruik, zodat de afnemer het energieverbruik zoveel mogelijk kan optimaliseren. In de ledenvergadering van december zullen de plannen wellicht meer concreet zijn.

Vraag: veel van de leden zijn ook producent van duurzame elektriciteit, hoe wordt daar dan mee omgegaan. Dat is een onderdeel van de propositie wat nog verder moet worden uitgewerkt.

10. Rondvraag en sluiting

Vraag over de warmtenetten: deze meneer zegt dat warmtenetten echt een ramp zijn, werken bijvoorbeeld niet naar de wensen van de bewoners. Gevraagd wordt of bij de bedrijven waar Zeeuwind mee in onderhandeling is een trackrecord achter zit.

Bij de partner van Zeeuwind, NetVerder, zit zeker die ervaring. Er worden wel veel ervaren partijen ingeschakeld om te zorgen dat het een goed werkend warmtenet wordt.

Vraag over de werving van mensen beneden de 40 jaar als lid van Zeeuwind. De afgelopen maanden is er een ledencampagne gedraaid, specifiek gericht op mensen beneden de 40 jaar. Het is heel lastig om mensen in die leeftijdscategorie te binden, maar gelukkig is er wel wat groei onder deze leeftijdscategorie.

Gevraagd wordt in hoeverre Zeeuwind politiek actief is. Zeeuwind is niet politiek actief. Zeeuwind heeft wel een visie op een aantal ontwikkelingen, als het gaat om subsidieregelingen.

Vraag: wordt er nagedacht om het ledenkapitaal binnen de begroting en balans weer te vergroten en wat mogelijkheden te geven voor leden om te investeren en te ondersteunen. De rente wordt eenmaal per jaar vastgesteld en dit onderwerp komt terug in de ledenvergadering van december.

Wordt er meer ledenkapitaal aangetrokken? Die mogelijkheid is er: iedereen die lid is, kan tot € 25.000,- bij Zeeuwind inleggen. Mensen kunnen gewoon lid worden bij Zeeuwind en geld inleggen.

Vraag: waarom gaat Zeeuwind naast elektriciteit ook gas aanbieden aan particulieren? Heel veel huishoudens hebben nog gas nodig, bijvoorbeeld om de woning te verwarmen. Zeeuwind wil de drempel wegnemen dat mensen voor eerlijke energie alleen voor elektriciteit terecht kunnen. De realiteit is dat de consument het vervelend vindt om bij meerdere energieleveranciers af te nemen.

De voorzitter (WB) dankt een ieder voor zijn/haar bijdrage en sluit de vergadering om 20.10 uur.